

Maaske jeg med Hensyn til Kommunens Stilling til Statskirkerne, til Kirkerne og Geistlighedens Vønning maa faa Lov til at citere af Mathens og Timms Kirkeret et Par Linier: "Derimod vil det regelmæssigt ligge inden for Kommunens lovlige Myndighed at paataage sig den Slags Udgifter, og Tilbedelse dertil bør ordentligvis heller ikke gives, med mindre det paagældende Formaal har særlig kommunal Interesse, idet der ikke er Tale om Vedligeholdelsen af en Kirke, som er en monumental Bygning til Prydelse for Kommunen." Ja det er det Princip, som disse Forsfattere, som jo ere Autoriteter, hævde, at Kirkesagen er ikke en Kommunesag. Men en anden Sag er det, naar der er Tale om en monumental Bygning, der er en Prydelse for Kommunen, f. Eks. Helligaandshuset i Randers, eller lignende, ja, saa kan man maaske rent undtagelsesvis tillade Kommunen at tage sig af det, men Princippet her hjemme er det: Ikke at blande Kommunen ind i de kirkelige Forhold.

Nu er det imidlertid saa, som det for Næsten oplyses i Motivverne til det Lovforslag, vi nærmest beskæftige os med, at baade Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse og Frederiksberg Kommunalbestyrelse har meget kraftigt gjort Indsigelse mod en væsentlig og vigtig Bestemmelse i dette Lovforslag. Nagtet disse Kommunalbestyrelser have været saa imodkommende, har den ærede Kultusminister ikke taget Hensyn til dem, men har skrevet i § 10: "Derimod skal det ikke være nogen forment, til hvad Tid han selv maatte ønske det, frivilligt at hvide Præsten en Gave." Sagen staar altsaa saaledes, at disse Præster i Kjøbenhavn, som blive fast ansatte ligesom andre Statsembedsmænd, saa en fast Gage, og endog saa en ganske rundelig Gage. Naar man tager Hensyn til de Bestemmelser, hvorefter Ancienniteten med Hensyn til Alderstillaeg skal regnes fra den første Dag, den vedkommende bliver ansat som Sognepræst, saa ville i Reglen de Præster, der kaldes til Sognepræster i Kjøbenhavn, begynde med en fast Gage, ville have en Gage af 7.400 Kr. Dertil kommer saa i Reglen vel Embedsbolig — om den ikke Hayes endnu, kommer der nok en Embedsbolig ved de ny Kirker — eller Huslejehjælp. Og saa kommer Pensionen til dem selv, deres Enter og Børn o. s. v. Den Mand er dog virkelig godt stillet, som er saaledes stillet. Og saa mener den ærede Kirkeminister lige godt, at den Mand, man i den Grad gør til Embedsmand, skal have Lov til at lade sig honorere for de Udgifter, som han i Embedsmedfør giver sine Menig-

hedsmedlemmer. I Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse blev der fra alle Sider, ogsaa f. Eks. fra det ærede 3dje kongevalgte Medlem (Kajser), og fra alle Sider i Frederiksberg Kommunalbestyrelse med, udtalt Dnsfer om, at naar man nu doterede Præsterne saaledes og gjorde dem til Embedsmænd, skulde de ikke have Lov til at tage disse Honorarer, fordi man ikke vilde lægge det moralske Tryk paa Menigheden, at Folk foruden at betale de fast bestemte Afgifter og kirkelige Rendeser tillige skulde have den Følelse: Ja, vi bør dog efter gammel Skik og Sæd betænke Præsten. For at komme bort fra det, har man, idet man i øvrigt tiltraadte, og gav alle de Penge og Tilskud, som den højstærede Kirkeminister forlangte, bedt Ministeren, om de dog ikke paa det Punkt maatte faa en anden Ordning i Konsekvens med det hele. Men nej! Man ser af Motivverne, at det kirkelige Raad og Sjællands Biskop have paa det indstændigste anbefalet, at Præsterne maa have Lov til at tage disse Dufører og Honorarer. Altsaa der have vi det! Kommunalbestyrelsen og andre Lægfolk sige: Det er stygt, det er anstødeligt, at Præster skulle kunne tage Honorarer og Gaver, men det eneste, vi høre fra Kirkeraadet og Sjællands Biskop, er, at de sige paa det indstændigste: Nej, maa vi bede om, at Præsterne kunne faa Lov til vedvarende at modtage Gaver, og saa gaar Kultusministeren med dem, der sidst trængte ind paa ham. Jeg skal som min Opfattelse af det Forhold tillade mig at udtale, at naar vi ikke havde en Statskirke, og naar det ikke var kongelige Embedsmænd, Pensionsberettigede, fast Gage o. s. v., vilde jeg synes, det var det smukkeste, at Geistligheden blev lønnet som andre Folk, f. Eks. Læger og Sagførere o. s. v., der hvide Tjeneste, efter hvad enhver har Raad og Hjerte til at hvide. Men naar man gør dem til Embedsmænd med alle disse Emolumenter og indrangerer dem i hele Maskineriet, saa kan man ikke gøre den Undtagelse, saa maa de stilles ligesom andre Embedsmænd, og saa skal der ikke kunne paahvile Befolkningen, der skal svare sine Tvangsunderskrivninger baade direkte og indirekte, det moralske Pres, at hver Gang der udøves en kirkelig Handling, skal der gives Dufører til Præsten og Klokkeren, thi det gælder jo ogsaa Klokkeren, Klokkeren kan ogsaa tage mod Dufører. Hvad speetelt Konfirmationen angaar, har man ment, at den Undervisning kan Præsten have Lov til at tage Honorar for, men der blev meget rigtig bemærket i Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, at netop der er det af stor Vigtighed at forhindre denne moralske Pression paa Forældre